

L'Anarquia Explicada als Infants

Ruiz Rodríguez, José

1931

Índex

Nota del Grup Editor (1931)	4
L'Anarquia explicada als infants	5
Un: Què és l'Anarquia?	6
L'Anarquia	6
El Militarisme	6
El Clericalisme	6
El Capitalisme	7
Dos: Com arribar a l'Anarquia	9
L'Escola	9
El Sindicat	10
L'Ateneu	10
Tres: Com fer-nos dignes de l'Anarquia?	11
1. Ajuda	11
2. Fes costat	11
3. Còpia la bellesa	11
4. Labora	11
5. Estudia	11
6. Ama	11
7. Protegix	12
8. Cultiva	12
9. No tingues esclaus	12
10. Treballa	12
Sobre l'autor	13
Notes sobre la traducció	14
Notes sobre l'edició	15

*Febles i rícotets, els infants són,
per això mateix, sagrats.*
— Élisée Reclus

Nota del Grup Editor (1931)

Este fullet està escrit per a contestar a la pregunta que ens han formulat diversos camarades: *Com educaré als meus fills?* Pregunta que ja esperàvem i a la qual responem atenint-nos als dictats de la Raó i de la Ciència.

Dedicat als fills del proletariat espanyol, esperem que, estes pàgines —modestament escrites— orientaran l'educació de la nostra infància en un sentit verdaderament renovador.

Als pares i mares i als mestres ens dirigim perquè —en la llar i a l'escola— propaguen les sanes doctrines d'una educació on es bandege tot fanatisme i s'aspire a llibertar a la infància de la nefanda opressió que sobre ella s'exercix.

Per culpes de les unes i les altres, l'educació ha quedat estancada en un marasme de servitud, de la qual ha d'eixir redimida i reconfortada.

Siguen estes breus pàgines estímulo per a totes.

L'Anarquia explicada als infants

Un: Què és l'Anarquia?

Als fills i filles del proletariat espanyol

L'Anarquia

L'Anarquia, benvolguts infants, és la doctrina que no conformant-se amb l'organització que s'ha imprés a la humanitat, des dels temps en què van començar a crear la Societat, intenta donar una constitució a la vida basada en els principis sacrosants de l'amor universal i de la solidaritat humana.

La seua missió és fer cessar la desigualtat regnant entre les persones que les dividix en pobres i riques, explotades i explotadores, esclaves i dominadores. Que la Vida siga tal qual ha de ser: la lliure manifestació de les facultats, l'espontaneïtat dels actes, l'alliberament final destruint les causes que s'oposen al fet que la societat es base en la més plena llibertat i en la més absoluta independència.

Entre les causes que l'Anarquia vol destruir per considerar-les nocives i perjudicials al desenrotllament lliure de l'individu i de la col·lectivitat puc enumerar les següents perquè no oblideu mai que, en combatre-les, laborem pel benestar de totes.

El Militarisme

El militarisme és la força armada de la qual es valen els que s'han apoderat de la vida, per a imposar les seues injustícies i consolidar les seues maldats. Esta força no retrocedix ni davant el crim; arma a les persones entre si, les llança contra les que, com vosaltres, com els vostres pares i mares, germans i germanes, han fet del treball una virtut. Quan ens rebel·lem a este mode de conducta, quan ens alcem contra la injustícia que amb nosaltres es comet, cauen sobre nosaltres. No contents amb voler-nos destruir, susciten guerres, delmen la humanitat, i els crims s'amunteguen en el camí que recorrem.

L'anarquia oposa a esta força bruta, la Pau. L'anarquista no vol la guerra, s'oposa a la guerra, anhela la pau, perquè és el punt fonamental de la seua doctrina salvadora. Considera a tots els éssers humans germans; no vol fronteres que ens separen, sinó cors que es fonguen en un sol amor: l'emancipació total i absoluta dels éssers humans. Les armes de l'anarquisme són el llibre, el treball, la paraula. Amb estes combat la força organitzada del militarisme i amb elles triomfarà sobre els carnissers i devoradors de persones. Amb el llibre, amb el treball, amb la paraula crida a totes, fent-les veure que sobre la força bruta s'alça la força de la idea, el triomf final de la qual no pot discutir-se.

El Clericalisme

El clericalisme és la farsa amb la que s'han envoltat els usurpadors de la vida per a demostrar que les seues imposicions, les seues tiranies, les seues opressions són justes i agradables a un «déu» que s'han forjat per a revestir de bondat els seus actes. Amb este «déu» es dirigixen al cor dels creients, i envoltant-los d'un faust i un luxe inusitats en els temples que li han erigit, li dirigixen oracions i pregàries per a fer creure a totes que són els directors de la vida, els organitzadors de la vida, i que la societat constituïda cau en pecat de no seguir a este déu, els mandats d'este déu, les tiràniques ordes d'este déu. Sobretot, s'apodera de vosaltres, benvolguts infants, per a atemorir-vos amb els fabulosos turments d'un infern i els gaudis d'un cel que heu de guanyar supeditant-vos als qui representen a este

déu en el món. A les quals no ho segueixen, les que s'aparten d'ells fastiguejats i rebel·lant-se'ls, les declaren «enemigues» i enfront del poder del seu déu, a l'omnipotència del seu déu, creen el dimoni que tempta a les persones adultes, i a vosaltres mateixos condemnant-nos a penes eternes d'un foc infinit.

Per a afermar-se, per a assegurar el seu domini en el món i sobre tots els éssers, flama en el seu auxili al militarisme que té organitzada la vida en exèrcits disposats a fer triomfar el principi diví. L'Anarquia oposa a este poder omnímode, a este poder absolut, a esta potestat terrorífica, la cultura per la Ciència. La ciència, que és l'ordenat coneixement de la vida, descobreix les lleis sota les quals es regixen els mons i la societat; investiga que tot l'atribuït a déu, l'innat a déu, és fals i erroni; que només existix una llei que enderroca la llei divina, que destrueix l'omnipotència divina: la llei natural del progrés humà. En virtut d'este progrés s'arriba fàcilment a contemplar la vida en tota la seua puresa; que la Terra no és l'estatge de déu, ni el temple de déu; que l'ésser humà no té origen diví, sinó que vam aparèixer en el món en virtut de profundes i incessants transformacions evolutives en l'organisme animal fins a arribar a la nostra espècie; que la fi del món tampoc està subjecte als providencials destins de déu, sinó que la ciència fixa la seua fi d'un mode racional i d'acord amb les lleis naturals.

L'Anarquia supera a les religions perquè aquestes són absolutistes, despòtiques, cruels i sanguinàries. I contra elles vol preservar-vos, benvolguts infants, perquè us rebel·leu al temor de ser condemnats, a la por de ser castigats, al plaer de ser premiats. El castic i el premi només poden existir en la societat burgesa creada pels religiosos i els militars. Només existix una recompensa: la del deure compliment en la Vida, de ser útils als semblants i de coadjuvar a implantar la nova societat on no existixen odis, ni rancors, ni classes, ni vanitats ni tiranies.

El Capitalisme

El capitalisme és la societat organitzada en l'egoisme brutal i antihumà, posseint el poder absolut sobre la humanitat que produïx i treballa, aprofitant-se de l'esforç comú per a crear riqueses i privilegis sense els quals no podria viure. Erigix un poder per a sostindre's, funda els estats, dividix als homes en nacions; els seus tentacles es claven en les entranyes de la terra per a traure els diners que monopolitza i distribuïx amb iniquitat; penetra en tots els àmbits, des del taller i la fàbrica fins a l'acaparament absolut de vida i hisendes, dicta lleis i les imposa per a enrobustir-se i consolidar-se; senyor absolut de les existències, no repara en mitjans per a desnaturalitzar el treball, atribuir-se la producció, regularitzar la vida a base de la usurpació i la violència. Amo i senyor de l'organisme social, té al «clericalisme» perquè l'ajuda en els seus nefands designis i compta amb el «militarisme» perquè li sosté i li servix de suport. Vol que la seua «llei» siga acatada i obeïda per tots: compta amb els sicaris i escribes per a fer-la complir. A això diu el seu mandat: a això dona el nom de poder.

Però l'Anarquia, benvolguts infants, s'alça contra este mode de concebre la vida i es rebel·la a esta manera d'organitzar l'existència. L'Anarquia aspira a suprimir totes estes causes que sumen a la humanitat en la letargia de l'opi. No vol estats que, pel només fet d'existir, porten en si desigualtats irritants i injustícies cruentes. Als diners oposa el lliure canvi de productes; al treball remunerador per als privilegiats, oposa el treball distribuït a cadascú segons les seues forces; a l'egoisme insà dels poderosos, oposa que les necessitats de cadascun siguen cobertes conformement a les necessitats de tots. A la llei opressora, oposa la llei de l'amor. A l'egoisme, oposa la tesi que la terra pertany al que la treballa i produïx.

Això és l'Anarquia, estimats infants. Això, i molt més que no puc explicar-vos en estes breus pàgines, però el temps us anirà ensenyant i la vida us anirà descobrint. L'Anarquia vol que investigueu l'origen de totes estes desigualtats, el per què de totes estes injustícies; que us capaciteu perquè compreu que la vida que viviu, reflex de la vida amarga dels vostres pares i mares, no és així, ni pot ser així. La vida és bellesa; la vida és la justícia; la vida és la pau i el benestar.

L'Anarquia us posa en el camí d'aconseguir-lo i obtindre'l; i, perquè sou els més febles, els més innocents d'esta malfadada organització, que sapieu rebel·lar-vos contra tot allò que us oprimix i empresona.

No esteu a soles. Hi ha qui lluita per traure-us de l'amargor que us envolta, dels esbarzers que ferixen les vostres carns, dels verins que es filtren en els vostres cors purs i sagrats.

Estos no us oferiran temples, ni us faran adorar divinitats, ni posaran el temor en els vostres esperits, ni corrompran les vostres consciències enfangant-les amb el dol i l'engany. Alceu els ulls, mireu al vostre entorn. L'hora de les alegries sanes, de la felicitat i de la pau arriba per a vosaltres.

L'Anarquia accelera esta hora, esta alegria, esta felicitat, esta pau que encara no teniu.

Dos: Com arribar a l'Anarquia

L'anarquia, benvolguts infants, us facilita el camí per a arribar a ella. Compta amb l'*escola*, el *sindicat* i l'*ateneu cultural*. Us explicarem estes tres poderoses forces a les quals haureu d'acudir sempre.

L'Escola

Comprendreu, fàcilment, que no podem referir-nos a l'escola burgesa i reaccionària on fins ara us han fet assistir. La nostra escola, l'escola que us oferim, no és la consolidada a base de necis i estults ensenyaments ensenyaments, sinó l'escola racionalista.

Cal que sapieu que la nostra escola té un fonament científic, que és el que ha d'orientar les vostres vides. El vostre mestre, l'únic tal vegada a qui heu d'agrair els seus esforços per educar-vos, definia esta escola dient, que secundava el desenrotllament espontani de les vostres facultats buscant lliurement la satisfacció de les vostres necessitats físiques, intel·lectuals i morals.

He de nomenar a Ferrer i Guàrdia. Estudieu la seua vida, seguiu la seua labor, i erigiu-li en el vostre apòstol i guia. A ell es deu l'escola racionalista que, per a honra de la humanitat, va crear en esta Espanya. Va bandejar de l'escola les tres farses de què abans us parlava: el militarisme, el clericalisme i el capitalisme. Va fer penetrar la ciència en el cervell dels altres infants que amb ell s'educaven i va infiltrar la raó en els cors. Ell va fer sagrat el vostre dret a instruir-vos i educar-vos fora de l'antra de les velles escoles i dels mestres encartonats. Ell va bandejar de les vostres ments la idea de la divinitat i la va reemplaçar pel culte a la justícia i la bondat. Ell va obrir la presó de les idees per a convertir-la en lloc agradable i plaent. Ell va veure en vosaltres el que la humanitat ha de veure en vosaltres: el germen de la nova humanitat.

Honreu a Ferrer seguint les seues doctrines redemptores. Era anarquista Ferrer; és a dir, lluitava contra les potents forces clericals, militaristes i capitalistes que convertixen la societat en un caos informe d'ignomínia. Així heu d'aprendre a lluitar. Iniciu-vos en esta doctrina salvadora i de vosaltres mateixos sorgirà el nou món que estem construint.

És hora que sapieu que si no us redimiu i no us lliberteu a l'escola, costarà treball redimir-vos i llibertar-vos quan sigueu grans. La redempció ha de començar en vosaltres. Per això, l'Anarquia us dona l'Escola. Que els vostres mestres es compenetren també d'esta altíssima veritat. Si no és així, quedaríeu abandonats a les vostres escasses forces i, molt probablement, cauríeu condicionats en braços dels quals esclavitzen la vida.

L'escola us ha d'ensenyar a ser rebels, rebels d'esta societat corrompuda i desgraciada. Els enemics dels vostres pares i mares, dels vostres germans i germanes són i seran els vostres enemics. La causa del vostre malestar i la vostra amargor també pesa sobre les que us van donar l'ésser i viuen amb vosaltres. Heu d'unir-vos a nosaltres en esta lluita sana de la qual depén el cessament absolut del nostre dolor i la nostra infelicitat.

No us volem resignades; quede la resignació per als mestres burgesos i les presons escolars que regixen. L'escola que us donarà l'Anarquia és la de la llibertat.

Hi ha tres llibres que us ajudaran a aconseguir-la. Tres llibres que han educat a tres generacions. Tres llibres que han de quedar a les vostres escoles com a guiadors i conductors de les vostres vides: *El Dolor Universal*, *La Conquesta del Pa* i *Història d'una Muntanya*. Els seus autors són tres llums que encara brillen: Sébastien Faure, Piotr Kropotkin i Élisée Reclus. Estos tres noms no els oblideu. En arribar als dotze anys no poden faltar a la biblioteca que anireu engrandint. Ells us donaran a conèixer

les causes dels vostres sofriments, l'origen de la vostra esclavitud en el treball, els gèrmens de la vida i de l'existència, la història de la Terra. En ells aprendreu a vèncer les dificultats que se us presenten en la lluita, la fortalesa per a resistir-la i l'esperança en l'avenir. Que siguin els vostres primers passos en la vida: bàcul preciós per al vostre progrés.

El Sindicat

L'Anarquia, una vegada eixits de l'Escola, no us podrà deixar abandonats. A mesura que creixeu, a mesura que avanceu —ja joves—, us fa continuar la lluita acreixent la vostra rebel·lia. Us va donar una escola perquè sabéreu i coneguéreu el món en què els vostres ulls s'obrin; us va fer veure la desigualtat, us va mostrar on radica l'egoisme, on està la maldat, on s'oculta el nostre etern enemic. Us ho va mostrar, us ho va fer veure perquè us preparàreu a combatre-li i derrotar-li.

Aconseguit això, s'obrin les portes d'una altra organització: el Sindicat. Si en la infància vau tindre una escola, en la joventut no us faltarà una altra: l'escola del proletari. Els mateixos enemics que us van envoltar d'infants, els mateixos enemics us envolten ara. Precisa un organisme de lluita, una llar on acudiu a refugiar-vos per a recobrar la fe, per a enrobustir l'ideal i centuplicar les forces que heu d'acumular per a la batalla decisiva i final. Les mateixes angoixes, les mateixes amargors que us assetjaven d'infants, us assetgen d'adults. Entreu en ell; acolliu-vos en ell. Units tots, identificats tots, resistirem millor. Sigueu fidels i solidaritzeu-vos amb el company, germà vostre en la lluita i en la rebel·lia.

Esta nova escola —escola de la vida—, no l'abandoneu. Al costat dels vostres pares i mares, continueu lluitant per un món millor.

L'Ateneu

Perquè en esta lluita titànica no perdeu ni la fe, ni l'entusiasme, l'Anarquia brinda una tercera escola on es practica la lluita per la cultura. Són els Ateneus llibertaris, complement dels Sindicats, guiadors dels Sindicats, conductors dels militants.

No sols és la lluita pel millorament material la que ha d'unir-nos, és també la lluita per la cultura la que ha de solidaritzar-nos. Aquelles ànsies que sentíeu a l'escola per adquirir coneixements, ací les heu de continuar, eixamplant-les, augmentant-les, intensificant-les.

Ja veieu, doncs, com l'Anarquia vetla per vosaltres, benivolguíssims infants.

Tres: Com fer-nos dignes de l'Anarquia?

Perquè us identifiqueu amb l'anarquia, perquè dignifiqueu la vostra vida, heu de complir estos postulats àcrates:

1. Ajuda

No et desentengues mai de les que lluiten com tu, de les que patixen com tu. Són germanes teues. A l'escola les vas tindre al teu costat. Ara, les tens en el taller, a la fàbrica, en les mines, encara assedegats de justícia. Onsevulla que veges un germà teu, ajuda'l. Per damunt de les fronteres alçades pels privilegis, tendix la teua mà a tota persona víctima de la societat actual burgesa.

2. Fes costat

A qui vacil·le, infon-li alens; a qui es desespere per veure llunyà el triomf, dona-li ànims. L'ajuda mútua és un deure sagrat i universal.

3. Còpia la bellesa

No imites el perible, l'efímer. Tots els mals, espanta'ls i allunya'ls de tu: són encara l'herència de la imperfecció humana al fet que estem encadenats. Per damunt d'este caos d'ignomínia, alça els teus ulls a la bellesa de la Vida.

4. Labora

Tot és treball en la naturalesa i la teua missió és contribuir, en la mesura de les teues forces, a la perfecció d'este treball. No et resignes a ser serf de la màquina, ni esclau del múscul. Dignifica el treball, embelleix-lo, purifica'l.

5. Estudia

Que el llibre siga el teu millor amic, el teu conseller, la teua guia. Mai sabrem prou. Qui afig ciència, afig anarquia. Investiga per tu mateix, aclari els misteris que t'envolten. instrueix-te, educa't. Esta és l'única herència que has de deixar en la Vida.

6. Ama

La ciència no posa pedres en el cor. Un amor pur i humà fa penetrar en nosaltres. Per allunyats que estiguen, per distanciat que es troben, cada ésser és un estimat nostre.

7. Protegix

Qui estima molt, ajuda molt. A l'ésser viu que siga feble, protegeix-lo. Amb la persona anciana, amb l'invàlida i amb la malalta, ens unix molt més amor perquè són febles. Eixe pobre ancià que veus, va ser fort com tu, valerós com tu; eixe malalt invàlid també va ser com tu. Pensa que podries ser com ells; pensa que el treball burgés t'envellirà i t'emmalaltirà. Protegeix-les!

Pensa en les persones que no estan amb nosaltres: en les empresonades. Per lluitar, per defendre'ns, no tenen llibertat. Recorda't d'elles!

8. Cultiva

La terra és la teua mare; el camp és el teu manteniment. Assaonats fruits i òptimes collites arreglarem si les cultivem. No deixes cap terra estèril. Dona a la terra la cura que necessita perquè t'alimente i et faça viure. En el món ideal, sembra idees, escampa pensaments, escriu i acciona. En el món real, que la llavor caiga en tota la terra que, ben abonada i preparada, fecundarà la llavor i la convertirà en flor i en fruit.

9. No tingues esclaus

Aspira a ser lliure i que les ànsies de la teua llibertat abrase a totes. No esclavitzes a ningú. Ni ocells, ni cap ser vivent pots tancar-los impunement. Obri les portes de totes les gàbies, llima les reixes de totes les presons, on —com l'ocell engabiat— les persones patixen i patixen. Sigues lliure i fes lliures, amb tu, a les altres. Obri les portes del teu cor perquè isquen d'ell tots els vicis, tots els defectes que van aconseguir filtrar-se. Sigues lliure i pur: ni tingues esclaus, ni et convertisques en esclau.

10. Treballa

Treballa i lluita l'Anarquia et diu. Abans et van dir: Treballa i resa. Deixa els resos, deixa les oracions. Només hi ha una oració que no has d'oblidar mai: la del treball. Treballa pel bé de la Humanitat, perquè cessin els dolors, perquè acaben els sofriments, perquè l'amargor s'allunye per sempre. Sigues feliç en una humanitat feliç. Sigues lliure en una humanitat lliure.

Això és l'Anarquia, benvolguts infants. Benaürats, vosaltres, si la compreneu i la practiqueu!
Que comence, doncs, per a vosaltres la visió d'una vida nova de pureses i bondats.

Sobre l'autor

«Malagueny, mestre i filantrop anarquista, cosí germà de Pablo Ruiz Picasso, José Antonio Emmanuel és un dels diversos àlies del pedagog José Ruiz Rodríguez. A principis dels anys trenta, després de la proclamació de la II República, Max Bembo (pseudònim amb el qual va signar l'assaig "La mala vida en Barcelona: Anormalidad, miseria y vicio") deixa pas a José Antonio Emmanuel, qui va col·laborar amb el Comitè Internacional d'Escoles a fi de fomentar les escoles racionalistes. Paral·lelament, va promoure la Biblioteca Anarquista Internacional (BAI), on va publicar petites obres de propaganda ideològica que explicaven conceptes com l'organització del proletariat, l'acció sindical o l'anarquia...»

El Zorro Rojo

Notes sobre la traducció

- Traducció i edició realitzada per La Conquista del Panda en abril de 2025.

Notes sobre l'edició

- Els continguts de la versió catalana de La Biblioteca Anarquista es troben sota llicències CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega.
- En la mesura que oferim el nostre treball pel bé comú, creiem important crear també formes de col·laboració en la sostenibilitat d'aquest projecte autogestionari i alternatiu.
- Si t'agrada el nostre treball, considera fer una donació ☒.

Ruiz Rodríguez, José
L'Anarquia Explicada als Infants
1931

La Anarquía Explicada a los Niños
Traducció i edició realitzada a l'abril de 2025 per La Conquista del Panda sota llicència CC
BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega.

www.labibliotecaanarquista.cat